

ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY V OBORU 31-57-E/01 TEXTILNÍ A ODĚVNÍ VÝROBA

Závěry porady zástupců škol a CZVV

Porada se uskutečnila v Centru pro zjišťování výsledků vzdělávání dne **4. prosince 2020**.

Zúčastnili se jí zástupci 4 škol z pozvaných 5 škol:

- ZŠ a SŠ BŘEZEJC Velké Meziříčí
- OU pro žáky s více vadami PRAHA 3
- SŠ a MŠ Aloyse Klara PRAHA 4
- SŠ F. D. Roosevelta BRNO

Kontakt se nepodařilo navázat se SOU VINAŘICE (škola při NVZ)

Účast za odd. závěrečné zkoušky:

- Hana Hušáková, gestor NZZ, vedoucí odd. závěrečné zkoušky
- Romana Maršálová, editorka JZZZ pro obor vzdělání 31-57-E/01 TEXTILNÍ A ODĚVNÍ VÝROBA
- Dana Kočková, metodička ZZ

Porada byla zaměřena na tvorbu banky úkolů pro generování témat písemné zkoušky, která až dosud byla realizována formou výběru a zadávání pevně stanovených jednotlivých témat.

Závěry porady:

I. Struktura banky úkolů pro písemnou zkoušku dle stávajících témat

Účastníci porady nejprve probrali potřebu sestavit závěrečnou zkoušku pro různá zaměření.

Shodli se na tom, že výuku, kterou je podle RVP uvedeného oboru vzdělání možno realizovat v zaměřeních na přádelnické, tkalcovské a pletářské práce, nebo práce v oděvní výrobě, uskutečňují ve svých ŠVP s výrazným zaměřením na tkalcovské práce – zejména na zhotovování tkanin a výrobků na tkalcovských nástrojích, strojích a zařízeních.

Účastníci byli následně seznámeni s návrhem celkové struktury banky úkolů, vytvořeným v NÚV (editorka ing. Libuše Burešová) a dále podrobněji rozpracovaným v CZVV – pověřenou autorkou Mgr. Simonou Stehlíkovou z OU pro žáky s více vadami, Chelčického, Praha 3.

Původní návrh struktury banky úkolů obsahoval následující 4 oblasti:

1. Výroba zadaného výrobku
2. Technologie
3. Materiály
4. Stroje a zařízení

Jednotlivé oblasti byly prezentovány účastníkům a byla diskutována jejich žádoucí podoba a potřeba případných úprav.

II. Nová struktura banky úkolů – nové složení generování tématu pro písemnou zkoušku pro termín JZZZ červen 2022

Návrh nové banky: struktura generovaného tématu

Oblast	Počet složek	Počet bodů	Minuty
Výroba zadaného výrobku	1	20	55
Technologie	2	20 (2x10)	55
Materiály	2	30 (2x 15)	74 (2x 36)
Vazby a rozbory tkanin	1	10	36
Test	1 průřezový - 20 otázek	20	20

VÝROBA ZADANÉHO VÝROBKU

Oblast byla původně zaměřena na vytvoření návrhu hotového výrobku žákem. Obsahovala mj. zakreslení barevného návrhu výrobku na papír, což v případě řešení písemné zkoušky na PC představuje závažný problém (kombinace elektronického zpracování s doplňováním na zvláštní papír ručně nakresleného barevně provedeného výrobku je v podstatě nežádoucí). K navrženému výrobku zpracovával žák technologický postup. Další řešenou otázkou byl počet výrobků (13) zařazených v oblasti a zejména volba způsobu jejich zpracování na různých tkalcovských nástrojích, strojích a zařízeních. Ukázalo se, že v různých školách se pro výrobu téhož výrobku využívají různá zařízení i rozdílné technologické postupy. Proto bylo u jednotlivých výrobků nejprve diskutováno to, zda jsou všechny školy vzhledem ke specifickým vzdělávacím potřebám jejich žáků (kombinované vady, mentální postižení, tělesné postižení apod.) a k technickému vybavení daný výrobek na příslušném nástroji schopny zrealizovat.

Na základě diskuze byly z původního návrhu banky úkolů vyňaty výrobky, na jejichž realizaci se školy neshodly, ať již z důvodu náročnosti pro žáky, nebo z důvodu různých přístupů k technologickému zpracování. Jednalo se o 7 výrobků (kabela – taška na tkacím rámu, pončo, kapsář, obal na mobilní telefon, utěrka, běhoun).

U dalších 7 výrobků se zástupkyně škol dohodly jak na přijatelnosti jejich náročnosti z hlediska vzdělávacích schopností žáků, tak i na možnosti uplatnění jednotné technologie při jejich zpracování. Současně se zástupkyně škol dohodly, kdo a jak tyto výrobky pro banku úkolů dále rozpracuje:

1.	Koberec na tkalcovském stavu	SŠ F. D. Roosevelta Brno	Lenka Galandrová	galandrova@ssfdr.cz
2.	Běhoun na stůl na tkalcovském stavu	ZŠ a SŠ BŘEZEJC Velké Meziříčí	Jitka Fialová	fialova.jitka@seznam.cz
3.	Polštář na tkalcovském stavu	ZŠ a SŠ BŘEZEJC Velké Meziříčí	Vlasta Vítková	vlasta.vit@seznam.cz
4.	Ubrus na tkalcovském stavu	OU pro žáky s více vadami Chelčického Praha 3	Simona Stehlíková	simona.stehlik@seznam.cz
5.	Prostírka na tkalcovském stavu	OU pro žáky s více vadami Chelčického Praha 3	Simona Stehlíková	simona.stehlik@seznam.cz
6.	Podsedač na kolíkovém stavu	SŠ a MŠ Aloyse Klara Vídeňská Praha 4	Radka Jahnová	jahnova@aklar.cz
7.	Pouzdro (peněženka či jiné menší pouzdro) na kartonu	SŠ F. D. Roosevelta Brno	Lenka Galandrová	galandrova@ssfdr.cz

Za nejvhodnější způsob zpracování této oblasti byl zvolen způsob využitý již v bance úkolů Šití prádla. Do zadání je vložena tabulka, v níž je zařazen již hotový technický náčrt výrobku a u něj jsou v nesprávném pořadí vypsány jednotlivé technologické operace, resp. kroky, které jsou používány při zhotovení výrobku. Úkolem žáka je seřadit tyto operace do správného navazujícího pořadí, ve kterém

se při hotovení výrobku reálně aplikují. Žák bude mít rovněž možnost popsat technologické kroky svými vlastními slovy.

TECHNOLOGIE

U této oblasti se jednotlivé účastnice porady vyjadřovaly k tomu, zda technologii zařazenou do předloženého návrhu banky vyučují, pokud ano, tak do jaké hloubky, a zejména k tomu, jestli ji považují za nezbytné zařadit do jednotného zadání závěrečné zkoušky. Na základě jejich konsenzu byly vyřazeny z oblasti 4 složky (šlichtování, mercerování, textilní obraz, počátky odívání), které některé školy učí pouze okrajově a nepokládají je za stěžejní pro daný obor vzdělání. V oblasti zůstalo zařazeno 9 složek, které již byly revidovány a některé nově navržené paní Mgr. Stehlíkovou z OU Chelčického Praha 3, a byla doplněna jedna nová složka „kolíkový stávek“ navržená zástupkyněmi SŠ a MŠ Aloyse Klara z Prahy 4:

1. Zapjastková technika – proběhla revize – Simona Stehlíková
2. Skaní – proběhla revize – Simona Stehlíková
3. Tkaní na rámu – proběhla revize – Simona Stehlíková
4. Karetková technika – proběhla revize – Simona Stehlíková
5. Tkaní na kartonu – proběhla revize – Simona Stehlíková
6. + Délkové a plošné textilie – nově navržené – Simona Stehlíková
7. + Tkanina – nově navržené – Simona Stehlíková
8. + Prošlup – nově navržené – Simona Stehlíková
9. + Přípravné práce pro tkaní - osnova a útek – nově navržené – Simona Stehlíková
10. + kolíkový stávek - navrhly a zpracují Radana Sikorová a Radka Jahnová z SŠ a MŠ Aloyse Klara z Prahy 4

MATERIÁLY

U této oblasti bylo obdobně jako u oblasti technologie diskutováno, zda se u jednotlivých materiálů školy shodují na jejich důležitosti a vhodnosti zařazení do závěrečných zkoušek. Vyřazeny byly 4 složky, které většina škol vyučuje pouze okrajově, nebo je pokládá za příliš náročné pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (přírodní polymery, netkaná textilie, nitě, bytové a technické textilie). V oblasti zůstalo následujících 10 základních složek, které již prošly revizí v CZVV.

1. Textilní materiál – Viskóza
2. Textilní materiál – Len
3. Rostlinná vlákna 1
4. Rostlinná vlákna 2
5. Vlastnosti vláken
6. Textilní materiál - Přírodní hedvábí
7. Chemická vlákna - základy
8. Vzhled vlákna pod mikroskopem
9. Textilní materiál – Vlna
10. Textilní materiál – Bavlna

Poznámka: Původně zařazená oblast STROJE A ZAŘÍZENÍ byla při revizi v CZVV paní Mgr. Stehlíkovou navržena na vyřazení a některé úkoly z ní byly převedeny do oblasti technologie. Zástupkyně škol během porady potvrdily oprávněnost tohoto řešení, protože podrobné znalosti popisu a technických detailů jednotlivých tkalcovských nástrojů, strojů a zařízení nejsou stěžejní z hlediska výkonu profese a pro žáky by v obsahu závěrečné zkoušky byly zbytečně zatěžující.

VAZBY A ROZBORY TKANIN

Tato oblast byla do banky úkolů písemné zkoušky při revizi v CZVV zařazena jako nová. Zástupkyně škol v průběhu porady opět potvrdily oprávněnost jejího zařazení a prodiskutovaly její konkrétní složení. Do oblasti bude zařazeno 5 nových složek, které jsou z hlediska vazeb a rozborů tkanin podstatné:

1.	Plátnová vazba
2.	Keprová vazba
3.	Atlasová vazba
4.	Základní vazby
5.	Základní tkalcovské pojmy

Dvě složky obsahující odvozené vazby (Panama a Rypsová vazba) budou zapracovány do písemné zkoušky jinou formou – viz níže. V rámci oblasti byl rovněž řešena otázka zakreslování různých vazeb do vzornice. Účastnice porady se shodly v tom, že vlastní zakreslování bývá pro jejich žáky velmi obtížným úkolem. Jde totiž o to, aby žák prokázal znalost správného zakreslení příslušného typu vazby, a není nutné, aby je sám vytvářel. Bylo rozhodnuto, že v tomto úkolu bude žák určovat správné zakreslení vazby jeho výběrem z více již připravených možností obsahujících i nesprávná řešení.

TEST

Test nebyl součástí původního návrhu banky úkolů písemné zkoušky. Jeho zařazení bylo navrženo editorkou v CZVV na základě velmi pozitivních zkušeností s aplikací testových otázek s uzavřenými odpověďmi do jiných JZZZ oborů vzdělání kategorie E. Většině žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními totiž vyhovují jednoduše kladené dotazy, na které mohou odpovídat formou zatržením jediné správné odpovědi z více stanovených možností. Nenutíme tak žáky s komunikačními problémy popisovat předmětnou problematiku vlastními slovy, ale zjistíme jednoduchým způsobem, že ji znají, protože vědí, že „tak je to dobře“, zatímco jiné možnosti odpovědi správné nejsou. Zástupkyně škol potvrdily oprávněnost zařazení testu do písemné zkoušky a předběžně dohodly podobu testu.

Půjde o PRŮŘEZOVÝ TEST čítající 20 OTÁZEK, do kterého budou mj. zařazeny také otázky týkající se odvozených vazeb tkanin. Test se bude generovat z celkem 40 otázek, které vytvoří zástupkyně těchto škol:

1.	OU pro žáky s více vadami PRAHA 3	20 otázek
2.	SŠ a MŠ Aloyse Klara PRAHA 4	20 otázek

Konkrétní autorství se dohodne se zástupkyněmi škol při uzavírání DPP v lednu 2021

III. Harmonogram prací na rok 2021

Leden 2021 – individuální komunikace autor – editor, vystavení DPP, zavedení autorů do banky úkolů, zpřístupnění banky úkolů autorům

Leden 2021 – květen 2021 – práce autorů na zadaných úkolech pod vedením editorky

Květen – červen 2021 – porada škol přes Teams – prezentace zpracovaných úkolů, odsouhlasení naplněné banky úkolů (porada škol se může uskutečnit až po naplnění banky autory)

Leden 2022 – banka úkolů pro písemnou zkoušku k testování na školách

Březen 2022 – banka součástí JZZZ červen 2022

Datum: 11. 12. 2020

Zapsala: Romana Maršálová